

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE – 1. DEL

KRISTIJAN MUSEK LEŠNIK

Osnovna šola na slovenskem
Bled, 11.4.2014

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Osnovna šola na slovenskem, Bled, 11.4.2014

Kristijan Musek Lešnik: Izzivi šole za 21. stoletje

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

1. otroke/učence ščitimo pred konfliktom, frustracijami in tesnobo

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

1. otroke/učence ščitimo pred konfliktom, frustracijami in tesnobo
2. odnos izobraževanje – vzgoja

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

1. otroke/učence ščitimo pred konfliktom, frustracijami in tesnobo
2. odnos izobraževanje – vzgoja
3. odnos možgani – roka

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

1. otroke/učence ščitimo pred konfliktom, frustracijami in tesnobo
2. odnos izobraževanje – vzgoja
3. odnos možgani – roka
4. ali in kako spodbujamo ustvarjalnost

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

1. otroke/učence ščitimo pred konfliktom, frustracijami in tesnobo
2. odnos izobraževanje – vzgoja
3. odnos možgani – roka
4. ali in kako spodbujamo ustvarjalnost
5. ali in kako spodbujamo kritično razmišljanje

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

1. otroke/učence ščitimo pred konfliktom, frustracijami in tesnobo
2. odnos izobraževanje – vzgoja
3. odnos možgani – roka
4. ali in kako spodbujamo ustvarjalnost
5. ali in kako spodbujamo kritično razmišljanje
6. iz šol s(m)o izgnali zdravo pamet in jo nadomestili s predpisi, normativi in standardi

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

1. otroke/učence ščitimo pred konfliktom, frustracijami in tesnobo
2. odnos izobraževanje – vzgoja
3. odnos možgani – roka
4. ali in kako spodbujamo ustvarjalnost
5. ali in kako spodbujamo kritično razmišljanje
6. iz šol s(m)o izgnali zdravo pamet in jo nadomestili s predpisi, normativi in standardi
7. znanje v družbi nima „cene“, piflarji so „out“

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Otroke/učence ščitimo pred konfliktom, frustracijami in tesnobo

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Otroke/učence ščitimo pred konfliktom, frustracijami in tesnobo

- Sleherni napredek je rezultat konflikta med obstoječim stanjem in novimi izzivi

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Otroke/učence ščitimo pred konfliktom, frustracijami in tesnobo

- Sleherni napredek je rezultat konflikta med obstoječim stanjem in novimi izzivi
- Enako velja za znanje: novo znanje je plod notranjega konflikta med obstoječim znanjem in novimi izzivi, ki jih „staro“ znanje ne zmore reševati

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Odnos izobraževanje – vzgoja

Osnovna šola na slovenskem, Bled, 11.4.2014

Kristijan Musek Lešnik: Izzivi šole za 21. stoletje

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Odnos izobraževanje – vzgoja

- V potrošniškem svetu odnos biti – posedovati

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Odnos izobraževanje – vzgoja

- V potrošniškem svetu odnos biti – posedovati
- Otroke gledamo skozi prizmo tega, kar posedujejo – znanje, kompetence; manj skozi to, kar so – značaj!

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Odnos izobraževanje – vzgoja

- V potrošniškem svetu odnos biti – posedovati
- Otroke gledamo skozi prizmo tega, kar posedujejo – znanje, kompetence; manj skozi to, kar so – značaj!
- Šola je toliko bolj uspešna, kolikor bolje celostno zna zajeti pomembna področja otrokovega življenja:

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Odnos izobraževanje – vzgoja

- V potrošniškem svetu odnos biti – posedovati
- Otroke gledamo skozi prizmo tega, kar posedujejo – znanje, kompetence; manj skozi to, kar so – značaj!
- Šola je toliko bolj uspešna, kolikor bolje celostno zna zajeti pomembna področja otrokovega življenja
 - **intelektualno**, vendar ne le intelektualno, pač pa tudi:

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Odnos izobraževanje – vzgoja

- V potrošniškem svetu odnos biti – posedovati
- Otroke gledamo skozi prizmo tega, kar posedujejo – znanje, kompetence; manj skozi to, kar so – značaj!
- Šola je toliko bolj uspešna, kolikor bolje celostno zna zajeti pomembna področja otrokovega življenja
 - **intelektualno**, vendar ne le intelektualno, pač pa tudi:
 - socialno
 - motivacijsko
 - čustveno
 - duhovno

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Odnos možgani – roka

Osnovna šola na slovenskem, Bled, 11.4.2014

Kristijan Musek Lešnik: Izzivi šole za 21. stoletje

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Odnos možgani – roka

- **F.R.Wilson** (*The Hand: How its Use Shapes the Brain, Language, And Human Culture, 2001*): struktura roke in njena evolucija v sodelovanju z možgani sta omogočila človeku postati najbolj inteligentno bitje na Zemlji,

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Odnos možgani – roka

- **F.R.Wilson** (*The Hand: How its Use Shapes the Brain, Language, And Human Culture, 2001*): struktura roke in njena evolucija v sodelovanju z možgani sta omogočila človeku postati najbolj inteligentno bitje na Zemlji,
- roka je prav tako pomembna kot so pomembni naši možgani in je neločljivo povezana z učenjem,

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Odnos možgani – roka

- **F.R.Wilson** (*The Hand: How its Use Shapes the Brain, Language, And Human Culture, 2001*): struktura roke in njena evolucija v sodelovanju z možgani sta omogočila človeku postati najbolj inteligentno bitje na Zemlji,
- roka je prav tako pomembna kot so pomembni naši možgani in je neločljivo povezana z učenjem,
- izobraževanje, ki se osredotoča zgolj na um, vodi v osiromašenje; v šolskih okoljih, kjer bo upadal poudarek na dejavnostih, ki vključujejo gibanje rok in telesa, bo prejkoslej tudi drugo znanje slabše obdelano in nezadostno naučeno

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Odnos možgani – roka

- **F.R.Wilson** (*The Hand: How its Use Shapes the Brain, Language, And Human Culture, 2001*): struktura roke in njena evolucija v sodelovanju z možgani sta omogočila človeku postati najbolj inteligentno bitje na Zemlji,
- roka je prav tako pomembna kot so pomembni naši možgani in je neločljivo povezana z učenjem,
- izobraževanje, ki se osredotoča zgolj na um, vodi v osiromašenje; v šolskih okoljih, kjer bo upadal poudarek na dejavnostih, ki vključujejo gibanje rok in telesa, bo prejkoslej tudi drugo znanje slabše obdelano in nezadostno naučeno

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Ali in kako spodbujamo ustvarjalnost?

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Ali in kako spodbujamo ustvarjalnost?

- Je ustvarjalnost v šolah sploh zaželena (ali si šolski sistem skozi izobraževanje prizadeva za ukalupljanje otrok in za reprodukcijo obstoječih družbenih odnosov)

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Ali in kako spodbujamo ustvarjalnost?

- Je ustvarjalnost v šolah sploh zaželena (ali si šolski sistem skozi izobraževanje prizadeva za ukalupljanje otrok in za reprodukcijo obstoječih družbenih odnosov)
- Je ustvarjalnost v učilnici zaželena, ali moteča?

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Ali in kako spodbujamo kritično razmišljanje?

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Ali in kako spodbujamo kritično razmišljanje?

- Je kritično razmišljanje v šolah sploh zaželeno (ali je družbena elita v svetu potrošništva, ki usmerja šolski sistem sploh zainteresirana za nove generacije kritično razmišljajočih ljudi)

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Ali in kako spodbujamo kritično razmišljanje?

- Je kritično razmišljanje v šolah sploh zaželeno (ali je družbena elita v svetu potrošništva, ki usmerja šolski sistem sploh zainteresirana za nove generacije kritično razmišljajočih ljudi)
- Je kritično razmišljanje v učilnici zaželeno, ali moteče?

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Iz šol s(m)o izgnali zdravo pamet in jo nadomestili s predpisi, normativi in standardi

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Iz šol s(m)o izgnali zdravo pamet in jo nadomestili s predpisi, normativi in standardi

- Kam se je izgubila zdrava pamet?

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Iz šol s(m)o izgnali zdravo pamet in jo nadomestili s predpisi, normativi in standardi

- Kam se je izgubila zdrava pamet?
- Kako jo vrniti nazaj?

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Znanje v družbi nima „cene“, piflarji so „out“

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Znanje v družbi nima „cene“, piflarji so „out“

- Odnos znati/vedeti – imeti

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Znanje v družbi nima „cene“, piflarji so „out“

- Odnos znati/vedeti – imeti
- Odnos družbe do učiteljev/šolnikov

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Znanje v družbi nima „cene“, piflarji so „out“

- Odnos znati/vedeti – imeti
- Odnos družbe do učiteljev/šolnikov
- Kako vračati „vrednost“ znanju, če je v družbi, ki obdaja otroke, slednje razvrednoteno

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Osnovna šola na slovenskem, Bled, 11.4.2014

Kristijan Musek Lešnik: Izzivi šole za 21. stoletje

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Še eno pomembno vprašanje:

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Še eno pomembno vprašanje:

Ali šola otroke/učence usposablja za življenje v prihodnosti, ali v preteklosti?

Kje ima šola v tem trenutku probleme?

Še eno pomembno vprašanje:

Ali šola otroke/učence usposablja za življenje v prihodnosti, ali v preteklosti?

Koliko je pri načrtovanju šolskih programov sploh prisotnega razmišljanja o tem, v kakšnem svetu bodo živeli današnji otroci?

